

EERSTE HULP BIJ GRENZEN DIE OVERSCHREDEN WORDEN

Deze poster kan je helpen om te bepalen welke hulp je kan inschakelen bij overschreden grenzen binnen jouw KLJ.

Denk bijvoorbeeld aan fysiek agressief gedrag tussen jongeren, schelden, pesten, discriminatie en intimidatie, overschrijding van seksuele grenzen, benaderingen op een manier die je niet fijn vindt of wanneer je slecht in je vel zit en jezelf pijn wil doen of donkere gedachten hebt.

Kortom, wanneer je ziet, hoort of denkt dat er grenzen overschreden worden.

1

objectief

HET ZIEN/HOREN VAN OVERSCHREDEN GRENZEN

Wanneer je iets ziet gebeuren of iemand je vertelt dat er persoonlijke grenzen overschreden worden, is er **sprake** of **vermoeden** van een incident binnen jouw KLJ. Ga in dit geval samen na of het nodig is om verdere stappen te ondernemen.

Volgende vragen kunnen je op weg helpen.

- Heb je zelf iets gezien of krijg je de boodschap van iemand anders?
- Gaat het om een vermoeden, een onthulling of een vaststelling?
- Wat zijn de noden van de de melder?
- Noden mogen uitgesproken worden, maar dit wil niet zeggen dat ook alle noden ingevuld kunnen worden.

Welke afspraken maak je best?

- Als het bij een **vermoeden** blijft, kan je nagaan hoe je de situatie best in de gaten houdt.
- Als het om een **concrete situatie** gaat, kan je best verdere stappen ondernemen.

In geval van spoed moet je altijd de hulpdiensten verwittigen.

Vergeet niet: je bent geen rechter. Het is dus niet jouw taak om te beslissen over juist of fout.

Iets opgevangen over overschreden grenzen buiten jouw KLJ? Licht de hulplijnen in.

2

subjectief

DE SITUATIE INSCHATTEN

Hoe kan je de situatie juist inschatten? Neem een kijkje naar de **graad** van de schending.

Een **groene** situatie kan je zelf oplossen met een goed gesprek.

Bij een **oranje** situatie zijn mensen mentaal of fysiek gekwetst. Een gesprek lijkt hier onvoldoende voor volledig herstel.

Een **rode** situatie is strafbaar en herstel is nodig. Mogelijks is hier een melding nodig.

Een **zwarte** situatie is strafbaar en hier is sowieso een melding nodig.

Ga altijd **discreet** om met de info die je krijgt. Bij ieder niveau kan je vrijblijvend advies vragen aan je pedagogisch medewerker, het aanspreekpunt integriteit (API) of een expertorganisatie.

Let op, je hebt altijd meldingsplicht ...

- ... als de integriteit van de jongere op het spel staat.
- ... als er schade is aan jouw KLJ.
- ... als je verplicht wordt door een andere instantie.
- ... wanneer je twijfelt en je een expert voor advies vraagt.

3

HOE GA JE ERMEE OM?

Ga altijd aan de slag met wat er speelt. Dit kan door één of meerdere **gesprekken** te voeren. Lees hieronder onze handvaten bij **individuele** gesprekken en **groeps** gesprekken.

- Toon begrip en wees empathisch.
- Zie de persoon voor je voor wie die is.
- Vraag waar de persoon nood aan heeft, kijk wat haalbaar is en maak hierover afspraken.
- Spreek uit wie je nog op de hoogte zal brengen en met welke boodschap.
- Vraag gerust updates aan de jongere, maar stel je vooral open zodat die het gevoel heeft dat die bij je terecht kan.
- Doe aan **zelfzorg***

- Ga na wat de groep echt moet weten en wat niet.
- Vraag de groep om discreet om te gaan met de info die ze krijgt.
- Geef de hulplijnen door aan de groep. Ook op hen kan het gesprek impact hebben en ze kunnen baat hebben bij hulplijnen.

- Zie de persoon niet enkel voor wat die heeft meegemaakt.
- Doe geen uitspraken over wat juist of fout is.
- Ga niet over je eigen grenzen.

*Vergeet jezelf niet

Draag nooit deze last alleen. Ga samen met anderen op zoek naar een oplossing en/of doorverwijzing.

Je bent een luisterend oor, geen hulpverlener. Creëer op de KLJ vooral de ruimte om even alles opzij te zetten en te spelen.

Wanneer de situatie escaleert, schakel je best de hulpdiensten in.

Omgaan met acute situaties

Wanneer iemand lastiggevallen wordt, kan je fysiek aanwezig blijven of ingrijpen door gesprekken aan te knopen. Zo'n gesprekken hoeven niet over de situatie te gaan, maar kunnen even goed over iets banaals gaan. Het is vooral belangrijk dat je aanwezig blijft, zodat diegene in de situatie niet het gevoel heeft er alleen voor te staan.

Dit kan je doen:

- Anderen betrekken.
- Afleiding creëren.
- Afzonderen.
- Aanspreken.
- Aanwezig blijven.

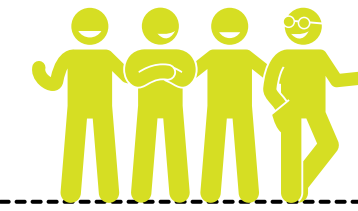
4

DE JUISTE OPVOLGING BIJEN

Waar eindigt jouw taak? Heb je een toekomstige rol? Wie bepaalt wanneer de case **afgelopen** is?

Wat is de taak van leiding?

- Het is belangrijk dat de leiding luistert naar de noden van de partijen en kijkt of die ingevuld kunnen worden.
- Het doel is om te werken aan een veilige omgeving voor iedereen, zodat iedereen (samen) kan spelen en kan genieten van KLJ.
- Kijk naar de invloed op individuen, maar ook naar het effect op de groep. Speel daarop in.
- Kijk of het nodig is om op bepaalde ankerpunten nog eens te polsen bij individuen/de groep. Voorbeeld: ga na of er voor de startdag of voor het kamp afspraken gemaakt moeten worden, wees extra alert rond een bepaalde periode die ooit impactvol was ...
- Schakel hulp in wanneer nodig! Check daarvoor de hulplijnen.

5

AANDACHTSPUNTEN

Tips bij zelfzorg

- Niet panikeren, je staat er nooit alleen voor!
- Je eigen grenzen zijn minstens even belangrijk als die van iemand anders.

Situaties buiten KLJ?

Het is belangrijk dat er altijd wordt ingegrepen bij (vermoeden van) een situatie, ook als die buiten de KLJ afspeelt. Jij kan als KLJ een **signaal** geven, maar het is niet jouw taak om de situatie ook op te lossen.

- Bied een luisterend oor.
- Verwijs door naar de hulplijnen.
- Jouw belangrijkste taak is om de persoon het op de KLJ even te laten vergeten door te spelen en te genieten van het samen zijn binnen een veilige omgeving!

- Het is niet jouw taak om situaties op te lossen.
- Je mag vragen aan jongeren hoe het met hen gaat, maar zorg vooral voor openheid. Zo zullen ze zelf het gesprek openen wanneer ze daar nood aan hebben. Ga er dus niet heel de tijd actief achter vragen. Het is ook goed om het op de KLJ even te kunnen loslaten.

Schakel de hulplijnen in

Surf naar watwat.be voor leeftijdsgerichte info of schakel de hulp van experts in.

Waar kan je terecht binnen KLJ?

- Pedagogisch medewerker
- Aanspreekpunten integriteit (API)
- Stuur een mail naar api@klj.be
- Bel het noodnummer (+32 475 77 51 10)

